

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ
ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ
ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**

Πρακτικά παραδείγματα στον πρώιμο Γραμματισμό στα Μέσα στην
Προσχολική Εκπαίδευση

Πρόγραμμα Kit@:

Οι παιδικοί κόσμοι είναι κόσμοι των μέσων.

Προκειμένου να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά σχετικά με τη χρησιμότητα και την επίδραση των μέσων στην ανάπτυξή τους, χρειαζόμαστε επαγγελματίες της προσχολικής εκπαίδευσης που να έχουν πρακτική γνώση της παιδείας στα μέσα και την ικανότητα να την εφαρμόσουν στην παιδαγωγική τους εργασία με παιδιά.

Ο στόχος του έργου είναι η εισαγωγή καινοτόμων λύσεων που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη παιδαγωγικών ικανοτήτων στα μέσα χρησιμοποιώντας ψηφιακά μέσα. Ο στόχος είναι να δοθεί η δυνατότητα στους επαγγελματίες της προσχολικής εκπαίδευσης να διδάσκουν δεξιότητες *παιδείας στα μέσα*.

Οι επαγγελματίες της προσχολικής εκπαίδευσης (ΠΕ) χρειάζονται πρακτικές συμβουλές για να εφαρμόσουν τον γραμματισμό στα μέσα στα νηπιαγωγεία και συγκεκριμένα πρακτικά παραδείγματα για την καθημερινή τους εργασία με παιδιά.

Τα δέκα (10) πρακτικά παραδείγματα που περιέχονται σε αυτήν την ενότητα αναπτύχθηκαν στο πρόγραμμα Erasmus+ Kit@. Το παιδαγωγικό περιεχόμενο των πρακτικών παραδειγμάτων συγκεντρώθηκε και εξετάστηκε σε στενή συνεργασία με μια ομάδα εμπειρογνομόνων από πέντε ευρωπαϊκές χώρες (*Kit@-Consortium*). Τα παραδείγματα συμπληρώνονται με εκπαίδευση με τη μορφή ενός *διαδραστικού, αρθρωτού εγχειριδίου*, μιας *διαδικτυακής πλατφόρμας μάθησης* και μιας *προηγούμενης μελέτης* σχετικά με την παιδαγωγική κατάσταση των μέσων στις συμμετέχουσες χώρες των εταίρων.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπο του έργου:

<http://kita-project.eu>

Kit@ - Κοινοπραξία:

G3 – GENRATIONS
GEHEN GEMEINSAM
(COORDINATOR/
GERMANY)

ISCTE – INSTITUTO
UNIVERSITARIO DE
LISBOA (PORTUGAL)

E&G PROJEKT AGENTUR
GMBH (GERMANY)

MOMA LTD.
(BULGARIA)

EVANGELISCHE
KINDERTAGESSTÄTTE
REGENBOGEN
(GERMANY)

EDUCATIONAL
DYNAMICS (GREECE)

SKOLA DOKORÁN
(SLOVAKIA)

Συγγραφή:

Paul Kramp, Eva-Maria Aurenz

Επεξεργασία:

Cecília Aguiar PhD., Petya Bozhkova, Ivaylo Dobrev,
Mgr. Zuzana Lynch PhD., Lothar Muschter PhD.,
Eugenia Papaioannou PhD., Anke Robert, Miroslav
Sklenka PhD.

Σχεδιασμός:

Anke Robert

Εικόνες/φωτογραφίες:

Paul Kramp

Ιστοσελίδα:

<http://kita-project.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
Δομή και Συμβουλές Χρήσης	6

Εισαγωγή

Με τα 10 πρακτικά μας παραδείγματα, παρουσιάζουμε τρόπους με τους οποίους η ουσιαστική και δημιουργική εκπαίδευση στα μέσα μπορεί να εφαρμοστεί στην ΠΕ με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Παρέχουν έμπνευση για δημιουργία δικών τους εργασιών στην παιδαγωγική τους εργασία με τα μέσα και μπορούν, φυσικά, να τα προσαρμόσουν και να τα αναπτύξουν περαιτέρω για τις δικές τους ανάγκες.

Τα παιδιά γοητεύονται από τα μέσα ενημέρωσης και αυτή η γοητεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να τα υποκινήσει στη μάθηση. Τα αναπτυγμένα πρακτικά παραδείγματα προορίζονται να είναι προτάσεις έμπνευσης για το παιδαγωγικό προσωπικό σχετικά με την παιδεία στα μέσα, να κάνει τα ψηφιακά μέσα ένα γνωστικό πεδίο και να τα χρησιμοποιήσει ως εργαλεία στην καθημερινή παιδαγωγική τους εργασία. Είναι γνωστό ότι τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα πώς λειτουργούν τα μέσα, τι σκοπεύουν να κάνουν και πώς τα επηρεάζουν δουλεύοντας δημιουργικά και ενεργά με τα ίδια τα μέσα. Ήταν πολύ σημαντικό για εμάς να δημιουργήσουμε σημαντικούς συνδυασμούς με άλλους τομείς εκπαίδευσης, όπως η προώθηση της απόκτησης γλωσσών ή η κίνηση του σώματος. Με βάση την έννοια της εκπαίδευσης Kit@, εντοπίστηκαν διάφορες συνθήκες σχετικές με το περιεχόμενο και τη δομή για να προσδιοριστεί ο κατάλληλος τρόπος με τον οποίο τα ψηφιακά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε παιδιά προσχολικής ηλικίας και να είναι παιδαγωγικά χρήσιμα στην καθημερινή εργασία ενός κέντρου ΠΕ.

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, όλα τα πρακτικά παραδείγματα δοκιμάστηκαν και αξιολογήθηκαν εκτενώς από τον συνεργάτη του έργου μας, το προτεσταντικό κέντρο ΠΕ "Regenbogen" στην πόλη Finsterwalde της Γερμανίας. Από αυτές τις εμπειρίες, αναπτύχθηκαν δέκα διαφορετικά πρακτικά παραδείγματα παιδαγωγικής εφαρμογής των μέσων για την καλύτερη δυνατή εφαρμογή σε κέντρα ΠΕ. Σε αυτά τα δέκα παραδείγματα, οι εκπαιδευτικοί της ΠΕ μπορούν να βρουν περιγραφές και συστάσεις για τα στάδια προετοιμασίας, υλοποίησης και μεταγενέστερης επεξεργασίας. Τα παραδείγματα ποικίλλουν σε χρονικά πλαίσια και επίπεδα δυσκολίας. Υπάρχουν αρκετά απλά και εύκολα υλοποιήσιμα φωτογραφικά έργα, όπου τα παιδιά μαθαίνουν να παρατηρούν και να αναγνωρίζουν αντικείμενα. Υπάρχουν επίσης προτάσεις για εργασίες με ήχο και μερικές πιο απαιτητικές και εκτεταμένες εργασίες βίντεο και κωδικοποίησης.

Κατά συνέπεια, τα πρακτικά παραδείγματα ανταποκρίνονται σε διάφορες ενότητες του διαδραστικού, αρθρωτού εγχειριδίου. Απευθύνονται σε επαγγελματίες της ΠΕ που εργάζονται με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Οι επαγγελματίες της ΠΕ μπορούν να τα συνδυάσουν με άλλους εκπαιδευτικούς τομείς. Κάθε παράδειγμα συνοδεύεται από λεπτομερείς οδηγίες, οι οποίες συμπληρώνονται από περαιτέρω συμβουλές και εξηγήσεις. Η ακριβής «ανάγνωση» των πρακτικών παραδειγμάτων εξηγείται με περισσότερες λεπτομέρειες παρακάτω.

Δομή και Συμβουλές Χρήσης

03 Photo Collage – My Body!

Kit@

1: Τίτλος

2: Ηλικία/Ομάδα

3: Επίπεδο δυσκολίας

4: Χρόνος προσπάθειας

5: Υλικά

6: Τομέας Εκπαίδευσης

7: Παιδαγωγικοί στόχοι στα μέσα

8: Επισκόπηση

9:
-Προετοιμασία
-Υλοποίηση
-Μεταγενέστερη επεξεργασία

10: Μαρία

Children get to know their body with the help of a camera and can name the individual body parts.

In the project "Photo Collage – My Body" the children work with a camera. In small groups they talk about different parts of the body and photograph them independently.

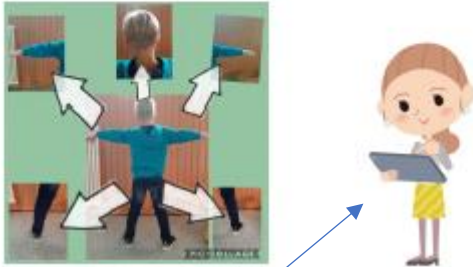
Afterwards, photo collages of individual children are created on which the body parts are grouped.

Dealing with the body and body parts is a good way to combine experiences from real life with digital experiences. The project "My Body" promotes children's awareness of their body in a very active and creative way. When taking the photos of the body (parts), children practise concentration and visual perception, whereas when they create the collage, they need sensitivity, dexterity, and patience.

Preparation

Prepare the children for the project "Photo Collage – My Body" and discuss with them what they have in mind. As an introduction to the topic "Body parts", ask the children a few questions, e.g. How did you get to the ECCEC centre today? By car, on your bike, or on foot? Which parts of the body did you use? Eyes, feet, hands, etc.? Or they are asked which body parts are important for eating and why? Hands, nose, mouth, etc.? The children realise that there are different body parts with different functions and get to know them. In the following photo project, children can deepen and consolidate their knowledge in a playful way.

To help the children to better understand their task, you can show them an example. The photo in the middle shows a full-size child. The pictures around it show photos of individual body parts (it doesn't have to be all of them): Here head, arms and legs.

Age: 3-6 years

Group: small groups (3-4 children)

Level of difficulty: ● ● ● ● ●

Time of effort: ● ● ● ● ●

Material:

For implementation:

- Tablet, smartphone or digital camera
- App Pic Collage

For follow-up:

- PC or laptop
- Projector and screen
- Printer

Area of Education:

- Body, movement and health
- Literacy and communication
- Emotional and social learning
- Media education

Media pedagogical goals:

- Create photos and use media creatively
- Try out shot types and perspectives
- Playful media-creative appropriateness of social space and nature
- Dealing with media technology

Τα δέκα πρακτικά παραδείγματα απευθύνονται σε επαγγελματίες της ΠΕ που αναζητούν αρχικές ιδέες για την πρακτική εφαρμογή παιδαγωγικών δραστηριοτήτων των μέσων με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Για ευκολότερο προσανατολισμό, η δομή των παραδειγμάτων είναι η ίδια σε όλα τα παραδείγματα. Τα πιο σημαντικά σημεία περιγράφονται με περισσότερες λεπτομέρειες παρακάτω.

1: Τίτλος

Ο τίτλος απεικονίζει εν συντομία σε ποια παιδαγωγικά θέματα μέσω αναφέρεται το αντίστοιχο πρακτικό παράδειγμα, έτσι η ιδέα πίσω από το παράδειγμα γίνεται σαφής.

2: Ηλικία/Ομάδα

Στην πράσινη περιοχή στη δεξιά πλευρά κάθε πρακτικού παραδείγματος μπορείτε να βρείτε συστάσεις για το αντίστοιχο ηλικιακό εύρος και το μέγεθος της ομάδας των παιδιών. Ανάλογα με το στάδιο ανάπτυξης των παιδιών και με βάση τη δική σας κατάσταση και ανάγκες, το εύρος ηλικίας και το μέγεθος της ομάδας μπορούν και πρέπει να προσαρμοστούν.

3. Βαθμός δυσκολίας

Μετά από το προτεινόμενο ηλικιακό εύρος και το μέγεθος της ομάδας, θα βρείτε ενδείξεις για τη δυσκολία του αντίστοιχου πρακτικού παραδείγματος με την πρώτη ματιά. Ταξινομούνται πέντε βαθμοί δυσκολίας με βάση τα απεικονιζόμενα σημεία:

●○○○○ **πολύ απλό** → Η εφαρμογή των πρακτικών παραδειγμάτων διατηρείται πολύ απλή και είναι πολύ εύκολο να ενσωματωθεί στην καθημερινή εργασία. Απαιτούνται μόνο λίγα υλικά και συσκευές για την εφαρμογή. Επίσης, στην προετοιμασία και στα στάδια μετά την επεξεργασία ο φόρτος εργασίας διατηρείται πολύ απλός και σύντομος. Τα πρακτικά παραδείγματα με τους ατομικούς στόχους, την υλοποίηση και την μετέπειτα παρουσίαση των αποτελεσμάτων είναι πολύ εύχρηστα.

●●○○○ **απλό** → Η εφαρμογή των πρακτικών παραδειγμάτων διατηρείται απλή και εύκολη στην ενσωμάτωση στην καθημερινή εργασία. Απαιτούνται μόνο λίγα υλικά και συσκευές για την υλοποίηση. Η ποσότητα της εργασίας που απαιτείται για την προετοιμασία και την παρακολούθηση των εργασιών είναι επίσης μικρή. Τα πρακτικά παραδείγματα με τους αντίστοιχους στόχους, την εφαρμογή και την μεταγενέστερη παρουσίαση των αποτελεσμάτων είναι εύχρηστα.

●●●●ο **μέτριας δυσκολίας** → Τα αντίστοιχα πρακτικά παραδείγματα με μέτριο επίπεδο δυσκολίας είναι λίγο πιο απαιτητικά και πιο εκτεταμένα. Εξακολουθούν να είναι σχετικά εύκολο να ενσωματωθούν στην καθημερινή εργασία της ΠΕ. Για την υλοποίησή τους, πρέπει να χρησιμοποιήσετε έναν αριθμό απαραίτητων υλικών και συσκευών, οι οποίες ενδέχεται να πρέπει να αγοραστούν εκ των προτέρων. Τα πρακτικά παραδείγματα με τους αντίστοιχους στόχους, την εφαρμογή και την μεταγενέστερη παρουσίαση των αποτελεσμάτων είναι περιεκτικά.

●●●●ο **απαιτητικό** → Η εφαρμογή των πρακτικών παραδειγμάτων είναι περίπλοκη και εκτεταμένη. Σας προτείνουμε καλή και εκτενή εργασία προετοιμασίας και παρακολούθησης προκειμένου να ενσωματώσετε τα πρακτικά παραδείγματα στην καθημερινή σας εργασία. Η προσπάθεια και η ποικιλία των υλικών καθώς και ο εξοπλισμός που απαιτείται για την εφαρμογή τους είναι αισθητά σε μεγαλύτερο βαθμό.

●●●●ο **πολύ απαιτητικό** → Η εφαρμογή των πρακτικών παραδειγμάτων είναι πολύ περίπλοκη και πολύ εκτεταμένη. Σας προτείνουμε καλή και εκτεταμένη προετοιμασία και μεταγενέστερες εργασίες απορρόφησης προκειμένου να ενσωματώσετε τα πρακτικά παραδείγματα στην καθημερινή σας εργασία. Η προσπάθεια και το εύρος των υλικών καθώς και ο εξοπλισμός που απαιτείται για την εφαρμογή τους είναι επίσης σε μεγάλο βαθμό. Οι εργασίες πρέπει να προετοιμάζονται και να υλοποιούνται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ή για αρκετές ημέρες με τα παιδιά.

4: Χρόνος προσπάθειας

Κάτω από τον εκτιμώμενο βαθμό δυσκολίας, θα βρείτε, επίσης με μια ματιά, μια ένδειξη του χρόνου που απαιτείται για κάθε πρακτικό παράδειγμα. Προσαρμόζεται στον βαθμό δυσκολίας και στο προτεινόμενο μέγεθος ομάδας. Εάν αντιστοιχούν ένα ●οοοο έως πέντε ●●●●ο σημεία, ένα ● σημείο αντιστοιχεί σε ένα χρόνο προσπάθειας περίπου 60 λεπτών.

5: Υλικά

Απαιτούνται διάφορα (τεχνικά) υλικά για την εφαρμογή και την παρακολούθηση ενός πρακτικού παραδείγματος. Έτσι, η πράσινη περιοχή στη δεξιά πλευρά περιέχει μια λεπτομερή λίστα όλων των (τεχνικών) υλικών που απαιτούνται για την υλοποίηση και την παρακολούθηση των εργασιών. Ορισμένα υλικά απλά συστήνονται. Μπορούν, αλλά δεν είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν σε περίπτωση που η σχετική τεχνολογία δεν είναι διαθέσιμη στους πόρους ενός συγκεκριμένου κέντρου ΠΕ.

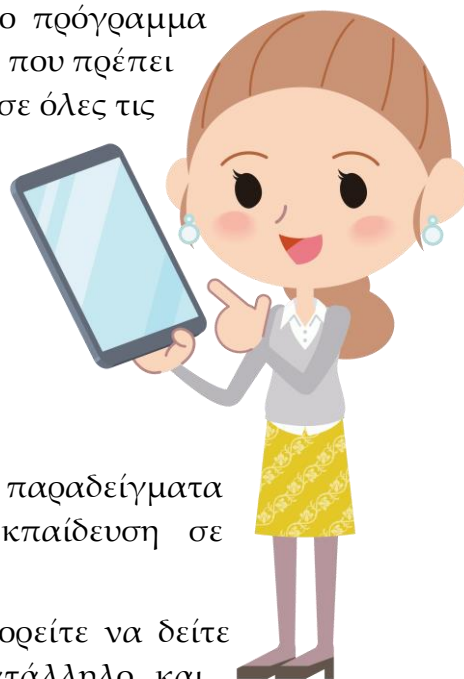
6: Τομέας εκπαίδευσης

Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες των εταίρων στο πρόγραμμα Kit@, καθορίζονται διαφορετικοί εκπαιδευτικοί τομείς που πρέπει να καλυφθούν στην ΠΕ. Ορισμένοι τομείς είναι ίδιοι σε όλες τις χώρες. Εκτός από την εκπαίδευση στα μέσα, αυτοί οι εκπαιδευτικοί τομείς είναι:

- Αλφαριθμητισμός και επικοινωνία,
- Μαθηματική και επιστημονική εκπαίδευση,
- Σώμα, κίνηση και υγεία,
- Συναισθηματική και κοινωνική μάθηση.

Οι μέθοδοι που περιγράφονται στα δέκα πρακτικά παραδείγματα είναι όλες κατάλληλες για την προσχολική εκπαίδευση σε διάφορους εκπαιδευτικούς τομείς.

Επομένως, στο στοιχείο «Τομέας Εκπαίδευσης» μπορείτε να δείτε αμέσως για ποιους τομείς εκπαίδευσης είναι κατάλληλο και χρήσιμο το αντίστοιχο πρακτικό παράδειγμα. Επιπλέον, και άλλοι εκπαιδευτικοί τομείς μπορούν να συμπεριληφθούν σε αυτούς που ήδη αναφέρονται.

7: Παιδαγωγικοί στόχοι στα μέσα

Τα δέκα πρακτικά παραδείγματα του προγράμματος Kit@ θέτουν διαφορετικούς παιδαγωγικούς στόχους στα μέσα που αποτελούν μέρος του γραμματισμού στα μέσα στην πρώιμη σχολική ηλικία.

Μέσω της εκπαίδευσης στα μέσα, τα παιδιά μαθαίνουν να ενισχύουν τον γραμματισμό τους στα μέσα με παιχνιδιάρικο τρόπο. Οι συγκεκριμένοι στόχοι των παιδαγωγικών μέσων που καθορίζονται από τα αντίστοιχα πρακτικά παραδείγματα είναι σαφώς αναγνωρίσιμοι με μια ματιά.

8: Επισκόπηση

Στην πρώτη ενότητα του κειμένου υπάρχει μια σύντομη επισκόπηση του θέματος του αντίστοιχου πρακτικού παραδείγματος. Αυτό καθιστά δυνατή την κατανόηση στην πρώτη ενότητα για το τι αφορά και πώς εφαρμόζεται το αντίστοιχο πρακτικό παράδειγμα.

9: Προετοιμασία / Υλοποίηση / Μεταγενέστερη επεξεργασία

Η δομή του περιεχομένου είναι η ίδια σε κάθε πρακτικό παράδειγμα για ευκολότερο προσανατολισμό. Υπάρχει πάντα ένα μέρος για το θέμα και την οργάνωση της «Προετοιμασίας». Για παράδειγμα, μπορεί να αφορά μια αρχική συζήτηση για παιδαγωγικά θέματα μέσω και βέλτιστες τεχνικές συνθήκες για την εφαρμογή.

Η ενότητα «Υλοποίηση» ασχολείται με την εφαρμογή των πρακτικών παραδειγμάτων. Τα μεμονωμένα βήματα είναι χρονολογικά δομημένα για εύκολο χειρισμό.

Για μια βιώσιμη ενσωμάτωση του γραμματισμού στα μέσα στην ΠΕ, μπορείτε να βρείτε συστάσεις στην ενότητα «Μεταγενέστερη επεξεργασία» σχετικά με το πώς τα θέματα και τα αποτελέσματα της υλοποίησης μπορούν να επαναληφθούν και να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω.

10: Μαρία

Η δική μας επαγγελματίας της ΠΕ, η Μαρία, σας συνοδεύει στα πρακτικά παραδείγματα και σας παρέχει χρήσιμες συμβουλές για καλή εφαρμογή, περαιτέρω χρήση και πιθανές τροποποιήσεις του περιεχομένου που παρουσιάζεται.

Επισημαίνεται ότι, παρά την προσεκτική επεξεργασία, όλες οι πληροφορίες παρέχονται χωρίς εγγύηση και αποκλείεται η ευθύνη του εκδότη/συνεργάτη του έργου και η ευθύνη του συγγραφέα.